

**Галина
Георгиева**

Галина Георгиева (1987) – възпитаник на 7 СОУ „Св. Седмочисленици“ в София, от 2007 г. следва славянска филология в Софийския университет с главни интереси в областта на езикознанието; преводач.

**Радостина
Петрова**

Радостина Петрова (1988) – възпитаник на СОУ „Хр. Ботев“ в Русе, от 2007 г. следва славянска филология в Софийския университет с главни интереси в областта на съвременната полска и българска литература. Участник в научни конференции, автор на литературоведски публикации от 2006 г.; преводач.

Полският институт в София

Мисия.

Днес Република Полша води активна културна дипломация чрез 22 полски института към Министерството на външните работи (с изключение на Ню Йорк и Тел Авив, останалите 20 института действат в Европа). Полският институт в София е един от най-старите културни институти в България и най-старият полски институт на Балканския полуостров. Основната му цел още от неговото откриване е да поддържа българо-полските отношения в различни области на обществения живот, научните и културните контакти. Приоритет в работата му е популяризирането на съвременна Полша, на нейната полтика, икономика, изкуство и наука, както и на историята на страната. Институтът организира изложби, концерти, филмови прожекции, промоции на новоиздадени книги, координира научния и културния обмен между Полша и България. Важно значение за увеличаването на интереса на българите към Полша и техните познания за нея играят организираните от института курсове по полски език, както и богатата библиотека, предлагаща достъп до художествена и специализирана

литература, периодични издания, непрестанно обновяваща се аудио и видеотека. Тесни връзки се поддържат с представителите на университетската полонистика, както и с възпитаниците на различни полски висши учебни заведения. Част от дейностите на института са насочени към представителите на полската общност в България и техните семейства.

През годините.

Полският институт в София е приемник на благородните традиции на Българо-полското дружество, популяризиращо полската култура у нас в периода между двете световни войни. То е основано от литературния критик Боян Пенев, поетесата и преводач на полска литература Дора Габе и Тадеуш Станислав Габровски – първи посланик на Полша в България след възстановяване на независимостта на Полша през 1918 година. Дружеството издава списание *Полско-български преглед* (1918–1935) и поредицата *Полска библиотека*.

През 1948 г. Полската народна Република и Народна република България подписват във Варшава Договор за дружба, сътрудничество и взаимна помощ. По силата на този договор на 22 юли 1949 г. в София тържествено е открит Център за полска култура. През 1956 г. той е преименуван на Полски информационен и културен център, а през 1994 г. – на Полски институт в София.

Първият служител на Полския център през 1949 г. е Антонина Панкевич-Щерева, магистър по история и съпруга на проф. Петко Щерев. Тя завежда библиотеката *Полска читалня* и организира различни културни мероприятия. През 1956 г. е изпратен първият директор на Полския информационен и културен център Мирослав Новацки. Сред директорите на Полския институт се открояват известните в Полша дейци на културата Еугениуш Мелцарек, Стефан Скшинецки, Максимилиан Целеда (награден през 1999 г. от Министерство на културата на Република България за принос за развитие на българските институции в чужбина). По-късно директор на Полския институт в продължение на три мандата е г-р Войчех Галонзка – литературовед с изключителен принос за популяризиране на българската култура в Полша, почетен доктор на Велкотърновския университет. От 2001 година директорският пост се заема от Анджей Папеж, който през 2007 година е назначен за посланик на Република Полша в България. Настоящият дирек-

тор (от 2006 г.) е г-жа Анна Пахла, българист, член на полската дипломатическа мисия у нас от 2001 година.

Софийските агресии.

Дълги години Полският информационен и културен център се намира на булевард *Руски 12* (днешният *Цар Освободител*). Първоначално Полската читалня заема долната част на многоетажното здание, а през 1956 г. центърът получава нови помещения и към него е открита кинозала, снабдена с необходимата апаратура. През 60-те години е направен основен ремонт, отпуснат е още един етаж от сградата, а залите са адаптирани за новите нужди на институцията. Открит е и магазин, в който се предлагат полски стоки, книги, грамофонни плочи, периодични издания, репродукции и други. Годините на *Руски* налагат Полския център като ярко културно средище, „прозорец към Запада“ за родните академични и творчески среди. Не са малко колоритните спомени на българи и поляци от този период, документиран в книги и в периодичния печат*.

Второто седище е на първия и третия етаж на ул. *Граф Игнатиев 12*, където институтът се помещава от 1994 до 2001 година. В годините на българския преход Полша продължава да бъде притегателна точка за културни контакти, активен партньор и образец за европеизацията на България.

Днес Полският институт се намира на ул. *Веслец 12*. В многофункционалната зала-галерия с площ 200 кв. м се провеждат изложби, промоции на книги, срещи с гости от Полша, конференции, концерти, кинопрожекции. Залата разполага със 100 седящи места и роял, там се намира читалнята за периодични издания и информационният пункт. Над галерията се помещава библиотеката с оборудвано пространство за провеждане на курсове по полски език за начинаещи и напреднали. Общата площ на помещенията на института е 400 кв. метра.

Събития, свързани със съвременна Полша и с полската история.

Основна цел на Полския институт е разширяване на познанията на българите за живота на съвременното полско об-

* Вж. напр. статията на П. Карагьозов в настоящия брой; Божков, Б. *От Гомулка до Квашневски и от Живков до Първанов*. С.: Валентин Траянов, 2010, 497–502; Дупак, J. *Zas i ony jubileusz*. In: *Od Wisly do Maricy* – От Висла до Марица. Kraków: Instytut Słowianoznawstwa PAN, 1985, 133–142.

щество в различните му аспекти (политика, социология, икономика, култура и изкуство) и за културното наследство на Полша. Акцентът пада върху явления, които имат общоевропейско и общочовешко значение или са свързани с контактите между двата народа и възможностите за обмяна на опит.

Сред историческите събития траен интерес се проявява към битката при Варна от 1444 г., избухването на Втората световна война и участието на поляците в нея, Варшавското въстание, събитията от 1968 година, създаването на *Солидарност* и началото на демократичните промени в Полша и цяла Централна и Източна Европа. Освен лекции на полски и български историци, годишнините от важни исторически събития се отбелязват чрез тематични изложби и прожекции на документални и игрални филми.

Във връзка с икономическите, социалните и политическите промени в посттоталитарни условия опитът на Полша се оказва изключително важен за българите. Полският институт организира срещи с видни политолози, социолози и икономисти,

„Паметникът край Варна, ознаменуващ битката от 1444 г., издигнат от полски войници по време на Кримската война“.

234 Вляво се виждат покрайнините на града („Kłosy“, 881/1882).

които изнасят лекции, свързани с новата избирателна система, обществените нагласи при приемането на Полша в ЕС, медийната свобода, проблемите на приватизацията и други. Гост на института през 2009 г. е Лешек Балцерович, като в същата година на български е издадена неговата биография от Витолд Гагомски. Обект на интерес са и постиженията на Полша в областта на музейното дело и културното наследство. Организиран се срещи със служители в полски музеи и с представители на съответните институции и представяния на международни проекти с полско участие.

Полският институт е организатор на многобройни културни събития, свързани с личността на папа Йоан Павел II във връзка с неговото посещение в България през 2002, кончината му през 2005 г. и беатификацията му през 2011 г. – представени са фотоизложбата *В търсене на изгубеното единство* (със съдействието на Центъра за документация на понтификата на Йоан Павел II в Рим) и преводът на Ю. Божков на книгата на о. М. Малински *Йоан Павел II – папа, какъвто не е имало*. Прожектирани са филмите на Джакомо Батиато *Карол. Човекът, който стана папа* и *Карол. Папата, който стана човек*, на български език са издадени избрана поезия на Карол Войтила, както и томът *Римски триптих* (2006, прев. Д. Лау-Буковска).

Важно място през последните години заемат контактите между български и полски планинари и алпинисти. Полският институт в сътрудничество със Сдружение Международен фестивал на планинарския филм организира прожекции на филми от фестивала в Банско, тематични изложби и срещи с полски хималаисти.

Промоция на полски филми.

Още от самото си откриване Полският център запознава публиката не само в София, но и в цялата страна с класически и съвременни полски филми. През първите години в провинцията става пословичен зеленият микробус на центъра, пренасящ необходимата техника и посрещан с възгласа „Полша пристига“. От 1956 г. центърът разполага със собствена кинозала, като за интереса към полското кино през 60-те години свидетелства фактът, че в нея понякога са излъчвани по 4 филма на ден. Днес филми се прожектират в галерията на института, както и в залите на различни кина в цялата страна. Институтът организира премиери на полски продукции у нас,

сред които *Стас и Нели* (2001, реж. Г. Хуг), *Quo vadis* (2001, реж. Й. Кавалерович), *Катин* (2007, реж. А. Вайда) и други. Прожектират се цикли от филми на видни режисьори (А. Вайда, К. Кешловски, К. Зануси, А. Кондратюк, Ю. Махулски, К. Ланг и др.), както и тематични цикли (Полските режисьори от 80-те години: *Дебюти, Преглед на най-добрите студентски филми от Филмовото и театралното училище в Лодз, Филмови адаптации на полската литература, Класика на полския предвоенен филм, Криминалетата на ПНР* и др.). Често на прожекциите публиката получава възможност да се срещне на живо с известни полски актьори и режисьори, напр. Кишищоф Зануси посещава България през 1981 и 2002 г., когато е удостоен с титлата почетен доктор на НБУ. Полски филми редовно участват в международни кинофестивали, провеждани у нас (*София Филм Фест, Любовта е лудост* във Варна, *Киномания, Един свят* – документално кино, *Фестивал на европейските копродукции* и др.). От 2007 г. със съдействие на института всеки месец се организират прожекции на полски филми за студентите от НАТФИЗ. Институтът поддържа връзка с български режисьори и оператори, възпитаници на Филмовата академия в Лодз. По негова покана в България редовно гостуват полски филмови критици и преподаватели.

Изложби.

Постоянен елемент от дейността на института са изложбите на видни полски творци в областта на живописца, графиката, фотографията, плаката, приложните изкуства. На откриването им често присъстват самите автори, споделящи пред българската публика своите методи на работа и виждания за изкуството. Сред най-известните творци с изложби в София и страната са Славомир Мрожек, Ришард Хоровиц, Анджей Чечот и други. Институтът се стреми да популяризира последните тенденции в полското изкуство и автори от младото поколение. Особено внимание се обръща на полската сатирична живопис и карикатурата (в тясно сътрудничество с Музея на карикатурата във Варшава и Дома на хумора и сатира в Габрово), както и на полския плакат – области, в които поляците имат традиционно силни школи. От груга страна, Полският институт представя и изложби на българи абсолютни на полски художествени академии. Организират се и фотоизложби, посветени на исторически и актуални събития, както и на именити поляци.

Музика.

Любителите на музиката в България имат възможност за актуален досег до полските постижения в различни направления на това изкуство. По покана на института у нас гостуват известни изпълнители на класическа музика, представящи творчеството на най-изтъкнатите полски композитори (Шопен, Шимановски, Виенявски, Пагереvски). Те често вземат участие в музикални фестивали в страната (*Софийски музикални седмици, Варненско лято, Европейски музикален фестивал* и др.). Традиционни стават Шопеновите вечери с участието на български и полски изпълнители. Полският институт активно участва в честването на стогодишнината от рождението на Карол Шимановски през 1982 г. и в отбелязването на Година на Шопен през 2010 г., като организира концерти, рецитали, тематични изложби и конкурси.

Интерес предизвикват и вечерите на старинна полска музика, изпълнявана на оригинални ренесансови и барокови инструменти (формациите *Saltarello, Floripari, Consortium Sedium* и др.). През миналата година у нас гостува гданският дует Glass Duo, едни от малкото съвременни изпълнители на стъклена арфа.

Полският джаз също е традиционно почитан в България. В страната са гостували известни изпълнители, като Збигнеф Намисловски, Ярослав Шметана, Ага Зарян, Лешек Можджер и други. С джаз концерт под патронажа на посланика на Република Полша в България се отбелязва през последните години и националният празник на Полша 11 ноември. Полски джазмени вземат участие в международни фестивали у нас (*Sofia Jazz Peak, Банско джазфест* и др.).

Институтът е активен и в промоцията на полската развлекателна музика. През 1981 г. в България гостува популярната певица Марила Рогович. От 2000 до 2006 г. радио *Веселина* излъчва два пъти месечно поредица предавания, в които представя албуми на съвременни изпълнители, както и музика от 60-те, 80-те и 90-те години. На фестивала *Jam on it* през 2008 г. участва полски хип-хоп състав.

Българите могат да се докоснат и до полския фолклор, представен на фестивала в Бургас. Със спектакъл на ансамбъл Шьонск под почетния патронаж на посланика на Република Полша в България през 2008 г. бяха отбелязани 100 години дипломатически отношения между двете държави.

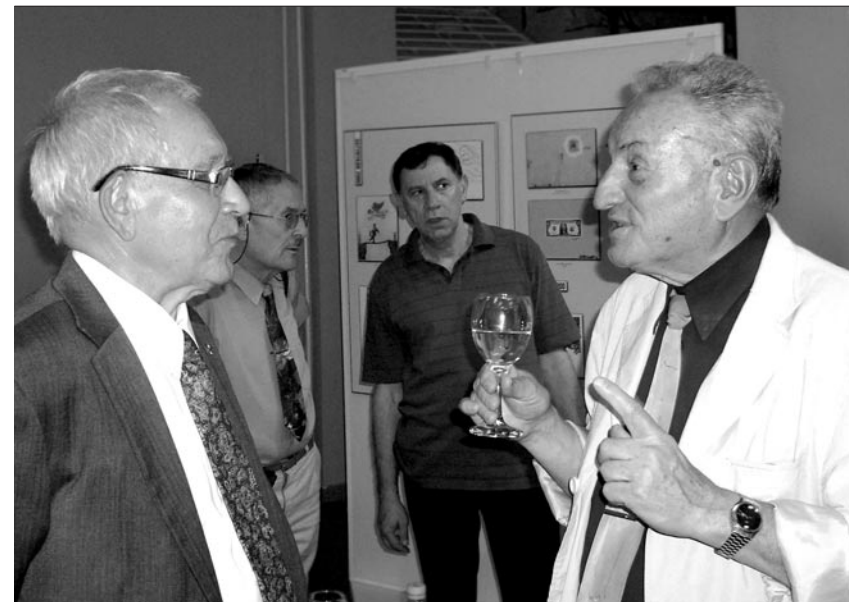

Литература.

Полската литература по традиция притежава особено висок престиж в България. В последните двадесет години промоцията на полското слово у нас се дължи изключително на активната и разностранна подкрепа на Полския институт. Десетки са промоциите на книги от полски автори в български превод, запознаващи аудиторията както с класиката (антологията на старата полска литература *Зубър, видра и паун*, съст. и прев. К. Рикеф, фразиките на Ян Кохановски в превод на П. Карагъзов, първото пълно издание на *Кримски сонети* на Адам Мицкевич), така и със съвременната литература – Ч. Милош, З. Херберт, Т. Ружевич, В. Шимборска, о. Ян Твардовски, Й. Анджейевски, Сл. Мрожек... По покана на Полския институт в България са гостували известни полски писатели, като Юлиан Кавалец, Ришард Криницки, Ришард Капушчински, Павел Хюле и други.

Институтът организира чествания на годишнини на бележити полски поети, прозаисти и есеисти, сред които 120 години от рождението на Ян Каспрович (1981), 100 години от смъртта на Ю. И. Крашевски (1987), 180 години от рождението на Ц. К. Норвид (2001), 500 години от рождението на А. Ф. Моджевски (2003), 150 години от смъртта на А. Мицкевич (2005), Годината на Миколай Рей (2005), Годината на Збигнев Херберт (2008), Годината на Чеслав Милош (2011). Активно е сътрудничеството на института с Литературния музей *Адам Мицкевич* във Варшава.

Днес е останал само споменът от 80-те години, когато в центъра са провеждани изложби на най-големите полски издателства (*Czytelnik*, *Ossolineum* и др.) и срещи с техните директори и редактори. Същевременно в изминалото двадесетилетие Полският институт подпомага издаването на специализирани броеве на полска тематика в българския периодичен печат. Така родната общественост е запозната с кръга около култовото списание на 90-те *Брулион*, с престижната награда за литература *Нике*, чийто секретар Михал Чихи гостува на Полския институт през 2002 г., със съвременната женска литература... Тематични издания на *Литературен вестник*, *Култура*, *стисанията Пламък*, *Панорама*, *Кино*, *Театър*, *Европа 2001* са посветени на имена и явления от съвременната полска култура. За студентите от специалност полонистика в Софийския и Великотърновския университет редовно се организират лекции на гост-преподаватели, изследователи на полската литература.

Егвард Можейко и Божко Божков в Полския институт, май 2009 година.

Проф. Панайот Карагъзов със студенти на премиера на негови книги в Полския институт, октомври 2010 година.

Въпреки популярните опасения за световна криза на културата и намаляване на читателите по света днес дори сухата статистика е достатъчно красноречива: за периода 2000–2011 г. с помощта на Полския институт са издадени 119 книги, сред които 7 антологии (съвременна поезия, есеистика, литературна критика, полска грама, полски приказки и грами за деца). Българският читател се запознава с автори, като Збигнев Херберт, Чеслав Милош, Вислава Шимборска, Тадеуш Ружевиц, Станислав Лем, Густав Херлинг-Груджински, о. Юзеф Тишнер, о. Ян Твардовски, Карол Войтила – Йоан Павел II, Олга Токарчук, Анджей Стасук, Йежи Пулх, Анджей Шчипьорски, Адам Михник, Адам Замойски, Кишицф Зануси, Анджей Вајда, Роман Ингарден, Лешек Колаковски, Едвард Можейко, Михал Павел Марковски, Ришард Нич и други. Това става възможно благодарение на тясното сътрудничество на института с изтъкнати преводачи, като Вера Деянова, Силвия Борисова, Димитрина Лау-Буковска... Специално внимание заслужават изданията на български полонисти и полски българисти, посветени на общото минало и културния диалог между българи и поляци, сред които книгите на Юзеф Клейн, Миечислав Биелски, Ванда Смоховска-Петрова, Гражина Шват-Гълъбова, Божко Божков.

Театър.

За българските творци, особено в периода преди 1989 г., полският театър е давал рядката възможност за досег с актуалните тенденции в западноевропейската драматургия. Полският институт подпомага превода, издаването и поставянето на българска сцена на пиеси от Т. Ружевиц, В. Гомбрович, Сл. Мрожек... По покана на института в България са гостували Т. Ружевиц, Юзеф Шайна, критикът Роман Павловски, Мачей Новак (директор на Театралния институт) и други. През 1987 г. е чествана 50-годишнината от поставянето на *Задущиница* от А. Мицкевич на сцената на Народния театър от знаменития режисьор Леон Шилер. Във връзка с обявяването на 2009-а за Година на Йежи Гротовски университетският театър Алма Алтер към СУ поставя спектакъла *Задущиница – една възможност за импровизация*. Списание *Театър* посвещава специални броеве на Тадеуш Кантор, Станислав Виткевич, Станислав Виспянски.

Съвременната полска драматургия и куклен театър също присъстват в българския културен афиш. През последните две

години в Сатиричния театър на голям успех се радва пиесата *Тестостерон* на А. Сарамонович. Съвместно с БНР се организират премиери на полски радиотеатри. През 2008 г. е осъществен проектът *Съвременна полска драма*, включващ едноименната антология на най-популярните полски пиеси от последното десетилетие, представена в *Народния театър* от критика Роман Павловски.

Наука.

Полският институт координира научния обмен между Полша и България и организира стажове за полски научни работници у нас, както и лекции на полски учени в самия институт и във висшите учебни заведения (в последните години у нас са гостували видни учени, като литературоведите Ришард Нич и Анна Нашиловска, археолога Анджей Буко, културоложката Малгожата Ружицка, социолога Зджислав Краснодембски, историка Анджей Кишицф Кунерт). Институтът традиционно подпомага провеждането на научни конференции, организирани от Института за литература към БАН и Института за литературни изследвания на ПАН. Българо-полското сътрудничество в областта на археологията също се радва на особена подкрепа от страна на института, който кани полски археолози да изнасят лекции у нас. През 1989 г. е организиран симпозиум в чест на тридесетата годишнина на това сътрудничество. Полско участие има и на международни конференции по физика, биохимия и икономика през последните години у нас.

Институтът осъществява съвместни дейности по международния обмен с Министерството на образованието, младежта и науката в София. Студентски летни школи се провеждат в 4 български университета и пет в Полша, като ежегодно за Полша заминават около 12 български студенти, а за България – около 11 поляци. Вследствие на споразумение между министерствата на образованието в двете страни всяка година за дългосрочен престой се обучават около 12 полски студенти в България и 10 български студенти в Полша.

Библиотекама.

Важно звено на Полския институт в София е богатата му библиотека, притежаваща над 14 хил. тома – художествена, икономическа, детска литература, история, история на изкуст-

Вото, литературна критика, езиковедие, религия, театър, философия, филми, музика, география, ценни енциклопедични и речникови издания.

В библиотеката може да се намери и голямо разнообразие от периодични издания, сред които български – *Литературен вестник*, *Култура*, списанията *Екран*, *Театър*, *Европа 2001*, *Образование и специализация в чужбина*, *Кино*, *Панорама*, *Пламък*, *Одисей* и полските *Polityka*, *Jazz Forum*, *Architektura* и други. Многобройни са дисковете с класическа и развлекателна музика (867 бр.), а също и VHS (1228 бр.) и DVD (365 бр.) колекции с игрални, документални, анимационни филми. Повечето от 700-те редовни читатели са полскоговорящи българи, сред които полонисти от София, Велико Търново, Пловдив и Шумен, студенти от Националната академия за театрално и филмово изкуство, Софийския университет, Нов български университет, университетски преподаватели, преводачи от и на полски език, посетители на курсовете по полски език в института или просто приятели на Полша.

Богатият книжен фонд се увеличава ежемесечно. Новопостъпилите книги се отбелязват в месечната програма на Полския институт, достъпна и на интернет страницата (съществуваща от 2003 година) www.polist-bg.org.

От полските филми в библиотеката 365 са достъпни на български език. Освен възможността за наемането им, Институтът организира чести кинопрожекции с превод. Входът е свободен, а актуална информация излиза в месечната програма на института.

Курсове по полски език.

Едно от най-важните средства за разпространение на полската култура зад граница е популяризирането на полския език. Затова ежегодно почти от самото създаване на Полския институт – вече 62 години (от 1949 г.) – се провеждат курсове за желаещите да научат езика.

От академичната 1950/51 курсовете по полски са предназначени не само за студенти, но и за всички желаещи да изучават езика. Така се сформира група с първи преподаватели проф. Любомир Андрейчин и Алина Щерева. Поради бързо нарастващия интерес броят на посещаващите Полската читалня се увеличава, което налага и зачестяване на провежданите уроци, както и увеличаване на броя на преподавателите. През годините тази

позиция се заема от редица изтъкнати преподаватели – Ванда Смоховска-Петрова, Благовеста Лингорска, Антоанета Балканджиева. С особено голям принос се отличава българистката Тереса Домбек.

Разширяването на дейността на читалнята през периода 1949–1956 налага смяна на името – от *Полска читалня* на *Полски информационен и културен център*. През 60-те и 70-те години броят на учащите достига 1000, а дейността на центъра излиза от рамките на София и достига до Враца, Бургас, Велико Търново и Пловдив. След 1989 г. Полският институт разширява значително дейността си и в други по-важни културни и университетски центрове – Шумен, Добрич, Русе, Плевен, Благоевград, Нова Загора, Смолян.

Първоначално курсовете по полски език са с продължителност 3 години, по 2 часа седмично, впоследствие програмата се променя на двегодишна по три часа седмично. В момента езиковото обучение в института се провежда на две нива – за начинаещи и средно напреднали. Занятията започват в края на октомври и приключват през май. Курсовете се водят от двама изтъкнати полонисти и преводачи – Божко Божков и Юлиян Божков, прилагащи собствена методика, много хумор и музика в усвояването на живия полски език. Всеки курсист, успешно положил финалния изпит, получава диплома, а най-добрите 7 – и стипендия за летен курс по полски език и култура в Полша. Тази възможност се предоставя безвъзмездно от Бюрото за академично признание и международен обмен във Варшава.

Клуб на българските абсолвенти, завършили полски висши учебни заведения.

Към 2010 г. общият брой на българските студенти, завършили полски висши учебни заведения, е 438, сред които 210 са абсолвенти на икономически и спортни университети; 21 – на медицински академии; 4 – на музикални академии; 131 – на технически университети; 55 – на художествени академии; 17 – на филмови и театрални академии.

Тази година предстои 10-ата поредна традиционна среща на възпитаниците на полските висши училища. Едни от първите абсолвенти, завършили в Полша през 1957 г., потвърдили участието си за тази година, са д-р Василка Джиджева и Пенка Матеева, завършили Минно-геоложката академия в Краков, а

последният абсолвент е Робърт Ваташки, дипломира се в краковската Спортна академия. Освен традиционните срещи на българските абсолвенти, редовни срещи провеждат и абсолвентите на Лодзката филмова школа.

Подпомагане на български университетски центрове по полонистика.

Институтът поддържа тесни връзки с преподаватели от Софийския университет *Св. Климент Охридски*, както и с преподавателите по полски език и литература в останалите висши учебни заведения в страната – Пловдив, Благоевград, Велико Търново и Шумен. Сътрудничеството се изразява в съвместни проекти, като провеждане на занятия с гостуващи полски учени, представяне на книги на университетски преподаватели, издадени с помощта на Полския институт, съвместно организиране на изложби. Полският институт организира също и специализирани лекции за студентите полонисти, насочени към усъвършенстване и обогатяване на културоведските и езиковедските им знания. В продължение на няколко години бившият директор на полското училище г-н Мечислав Белски изнася цикъл лекции за историята на Полша, а в периода 2009–2011 изтъкнатият дългогодишен преводач Божко Божков води преводачески семинари за студенти полонисти. С дарителска и координационна помощ от страна на института, усилията на тогавашните лектор г-жа Анна Швед и ректор видния полонист Боян Биолчев от 2000 г. в Софийския университет съществува полонистичният кабинет *Адам Мицкевич*^{*}, снабден с всички модерни пособия и собствена библиотека, осигуряващи качествена академична подготовка. По традиция ежегодното отбелязване на Андреевден в Полския институт се прави с участието на студенти от Университета.

В перспективата на европейската идентичност и националната самобитност. Макар неколккратно променял името и седалището си, Полският институт остава най-активният и най-ефективен орган за разпространение на полската култура в България. Погледът назад показва, че институтът е надживял и социалистическия режим, и тежкия посттоталитарен преход, и първите години на общото ни битие в обединена Ев-

ропа. Акцентите в културната му програма са се променяли с хода на времето именящите се вкусове, но разнообразната и интензивна дейност се разраства с всяка изминала година, а броят на българите, интересувани се от събитията, организирани и подпомагани от института, не намалява.

Отделна тема представлява работата на Полския институт с българската полония, особено в началните десетилетия от неговото съществуване. Същевременно в новия контекст на европейската културна дипломация институтът продължава да бъде неизменна опорна точка в културната карта на София, да поддържа и разширява традиционно добрите връзки между Република България и Република Полша. Увеличаващите се събития извън територията на института и популяризиращи полската култура в цялата страна доказват, че от взаимното ни опознаване печелят не само българите, хранещи традиционни симпатии към славянската страна на шляхтата, рицарите, старинния Краков и студеноото Балтийско море, но и поляците, виждащи от нов ъгъл собствената си национална идентичност, пречупена през южняшкото българско огледало.

Авторите на настоящата статия изказват специална благодарност за оказаното съдействие на г-жа Анна Пахла, директор на Полския институт в София, както и на г-жа Халина Кръстева, програмен служител в Института.

^{*} Вж. Радомирова, А. *Полски кабинет за полонистите на СУ. – Литературен Вестник*, 41–42 / 20–31.12.2000, с. 5.